



**Република Македонија  
ДРЖАВНА КОМИСИЈА  
ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА**

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА  
НА ДРЖАВНАТА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА  
ЗА 2015 ГОДИНА**



Поаѓајќи од стратешките определби на Државната комисија за спречување на корупцијата за целосно исполнување на надлежностите утврдени со Законот за спречување на корупцијата, Законот за спречување на судир на интереси и Законот за лобирање, препораките од Извештајот за напредокот на Република Македонија за 2014 година на ЕУ, активностите утврдени со Државната програма за превенција и репресија на корупцијата и Државната програма за превенција и намалување на појавата на судир на интереси со Акционен план 2011 – 2015 година, Стратегијата за реформа на јавната администрација во Република Македонија (2010 – 2015), Стратегијата за Југоисточна Европа 2020, Стратешкиот план на ДКСК за периодот 2015 – 2017 година, Државната комисија за спречување на корупцијата, согласно членот 49 став 1 алинеја 2 од Законот за спречување на корупцијата, ја донесува следната

### **ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА ДРЖАВНАТА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА ЗА 2015 ГОДИНА**

Цел на програмата за работа на Државната комисија за спречување на корупцијата за 2015 година е афирмацијата на проактивните политики за стеснување на просторот за корупција, коруптивно однесување и спречување на појави на судир на интереси, како и дефинирање на активностите на Државната комисија во 2015 година кои произлегуваат од нејзините законски надлежности, јакнење на меѓу институционалната и меѓународната соработка, како и јакнење на нејзиниот капацитет за ефикасна и ефективна борба против корупцијата.

Државната комисија за спречување на корупцијата, во активностите што ќе ги реализира во 2015 година, ќе се раководи од принципите на законитост и одговорност, применувајќи ги надлежностите што ги има во насока на целосно и доследно почитување на Законот за спречување на корупцијата, Законот за спречување на судир на интереси, Законот за лобирање како и на имплементација на активностите планирани за 2015 година, а утврдени во Државните програми за превенција и репресија на корупцијата и превенција и намалување на појавата на судир на интереси 2011 – 2015 година.

Во текот на 2015 година Државната комисија ќе работи на реализација на активностите предвидени во ИПА ТВИНИНГ проектот „Поддршка за ефикасна превенција и борба против корупцијата“, како и на реализација на препораките што се однесуваат на Државната комисија од четвртиот круг на евалуација на ГРЕКО „Превенција на корупцијата кај членовите на парламентот, судиите и обвинителите“.

Програмата за работа за 2015 година, ќе биде насочена кон:

1. Следење и оценка на остварувањето на активностите утврдени со Државната програма за превенција и репресија на корупцијата и Државната програма за превенција и намалување на појавата на судир на интереси со Акционен план 2011-2015;
2. Реализација на активностите од Државната програма 2011-2015, што се во надлежност на ДКСК;
3. Отпочнување со активности за изготвување на нова Државната програма за превенција и репресија на корупцијата и Државната програма за превенција и намалување на појавата на судир на интереси со Акционен план 2016 – 2020;
4. Постапување по пријави со наводи за сомневања за корупција;
5. Следење на имотната состојба на службените лица;
6. Постапување по предмети за можен судир на интереси и постапување по изјавите за судир на интереси;
7. Активности во насока на реализирање на Твининг проектот „Поддршка за ефикасна превенција и борба против корупцијата“ – во рамки на Инструментот за претпристапна помош (ИПА) финансиран од програмата на Европската Унија 2010;
8. Измена на антикорупциското законодавство која покрај останатото ќе содржи и одредби со кои се дефинира и нормира концептот на заштитата на пријавителите;
9. Постапување на ДКСК во насока на исполнување на препораките на ГРЕКО на Советот на Европа – четврт круг на евалуација на тема: “Превенција на корупцијата кај членовите на парламентот, судиите и обвинителите”;
10. Зајакнување на капацитетите на ДКСК;
11. Развивање и унапредување на соработката меѓу потписниците на трите документи: Протоколот за соработка за превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси, Меморандумот за соработка за взаемна поддршка за спречување на корупцијата и судирот на интереси потпишан со граѓанските организации и Меморандумот за соработка за взаемна поддршка за спречување на корупцијата и судирот на интереси потпишан со приватниот сектор;
12. Јакнење на меѓународната соработка на Државната комисија за спречување на корупцијата на мултилатерална и билатерална основа и развивање на проекти;
13. Транспарентност во работењето на Државната комисија за спречување на корупцијата

Целите и активностите предвидени со оваа Програма се креирани и усогласени со финансиските средства одобрени со Буџетот на Државната комисија за спречување на корупцијата за 2015 година („Службен весник на РМ“ број 155/14), финансиската поддршка на меѓународни донатори за работењето на Државната комисија за спречување на корупцијата како што се УНДП, Амбасадата на Кралството Норвешка во Република Македонија и Европската комисија, како и врз основа на идни проекти во 2015 година.

Активностите со кои ќе се реализираат наведените цели, а се содржани во акциониот план, меѓу себе се тесно поврзани, овој документ содржи наративен дел со утврдени и образложени цели и акциски план со активности за реализација на целите.

## **1. Следење и оценка на остварувањето на активностите утврдени со Државната програма за превенција и репресија на корупцијата и Државната програма за превенција и намалување на појавата на судир на интереси со Акционен план 2011-2015**

Со Државната програма која се потврдува како стратешки антикорупциски документ на национално ниво, а воедно и механизам за следење на имплементацијата на антикорупциските мерки во утврдените ризични сектори, ДКСК во текот на 2015 година ќе продолжи во насока на водење и реализирање активна и ефикасна борба против корупцијата и судирот на интереси, со што пак ќе се создадат цврсти темели за идна сеопфатна борба против овие негативни општествени појави.

За таа цел Државната комисија за спречување на корупцијата од институциите вклучени во реализацијата на програмските активности, преку веб апликацијата за електронско доставување на податоците ќе ги собере информациите и податоците за статусот на реализација на активностите, индикаторите на активност и индикаторите на ефективност.

Во смисла на ова, а согласно со планираните активности и утврдената методологија за следење на реализацијата, Државната комисија на почетокот на декември 2014 година го спроведе новиот круг на прибирање на податоци, со што ќе го заокружи процесот на следење на реализацијата на активностите за периодот декември 2013-ноември 2014 година и ќе пристапи кон обработка и анализа на добиените податоци.

Врз основа на анализата на податоците, Државната комисија за спречување на корупцијата во втората половина на февруари 2015 година ќе изготви и усвои извештај за остварувањето на Државната програма, кој ќе содржи поединечни прегледи за реализацијата на активностите во сите 11 ризични сектори.

Државната комисија за спречување на корупцијата кон крајот на февруари 2015 година, ќе ја одржи Третата годишна конференција за оценка на остварувањето на Државната програма, која ќе се фокусира на степенот на реализација на активностите, со особен осврт на нереализираните активности и активностите кои се во тек на реализација, ќе се утврдат насоките за идна ефикасна реализација и суштинско спроведување на утврдените цели до крајот на годината.

Врз основа на заклучните согледувања и препораките кои ќе произлезат од конференцијата со партиципативност на претставниците од надлежните институции, Државната комисија ќе ги планира и насочи своите активности кон ефикасно и целосно остварување на утврдените активности.

## **2. Реализација на активностите од Државната програма 2011-2015, што се во надлежност на ДКСК**

Државната комисија за спречување на корупцијата го координира и следи процесот на остварување на Државната програма, а воедно е активен субјект во реализацијата на активностите од Државната програма, со заложба за посилен поттик на надлежните институции за успешна и ефикасна реализација на утврдените активности.

Целосната реализација на активностите утврдени во Државната програма со Акционен план 2011-2015, претставува еден од клучните стратешки приоритети на Државната комисија за спречување на корупцијата.

Државната комисија за спречување на корупцијата непосредно или во соработка со надлежните институции, е вклучена во реализацијата на програмските активности во сите единаесет сектори од Државната програма.

Во текот на 2015 година како последна година за реализација на активностите утврдени во Акциониот план на Државната програма, Државната комисија максимално ќе се посвети и фокусира на остварување на активностите во оние сектори каде што реализацијата изостанува и има вонредно ниско ниво на остварување на програмските задачи. Во истата насока, а со цел континуирано остварување на антикорупциските мерки утврдени во Државната програма, надлежните институции ќе треба да обезбедат конкретно и интензивирао спроведување на активностите, се до целосно имплементирање на препораките и приоритетите вградени во неа, имајќи го притоа предвид крајниот рок за реализација - 2015 година. Тоа истовремено ќе значи насочување на силите и правилна алокација на расположливите капацитети во стратешката временска рамка, а со цел максимално ефикасно и ефективно да се заокружи процесот на следење и имплементација на активностите.

### **3. Отпочнување со активности за изготвување на нова Државната програма за превенција и репресија на корупцијата и Државната програма за превенција и намалување на појавата на судир на интереси со Акционен план 2016 – 2020**

Државната комисија за спречување на корупцијата согласно со Законот за спречување на корупцијата и Законот за спречување на судирот на интереси, има исклучива надлежност да го предводи и координира процесот на креирање на сеопфатни и конкретни мерки и активности за превенција и репресија на корупцијата и на судирот на интереси. Овие мерки и активности, проследени со образложение и цели што ќе треба да бидат постигнати, претставуваат стратешки документ со акционен план што ДКСК го усвојува во форма на Државна програма за превенција и репресија на корупцијата и на појавата на судирот на интереси (Државна програма).

Со оглед на тоа дека 2015-та е година во која ќе се заокружи и ќе заврши реализацијата на активностите од Државната програма 2011-2015, ДКСК ќе отпочне со подготовителни активности за изготвување на нова Државна програма со акционен план 2016-2020.

Новата Државна програма ќе претставува спој на сите досегашни анализи, сознанија, искуства и добри практики за креирање на долгорочна стратегија за целината на општествениот систем.

Како и досега ДКСК ќе го примени мултидисциплинарниот пристап во подготовката на овој стратешки документ, со вклучување на сите релевантни органи и институции, приватниот и невладиниот сектор. На тој начин преку емпириско утврдување на проблемите и ризиците ќе се дефинираат соодветни решенија, односно оптимални мерки за нивно надминување и со чија целосна имплементација ќе се изгради поефикасен систем за превенција и репресија на корупцијата и на судирот на интереси.

Државната комисија за спречување на корупцијата рамката на активности за изготвување на Државната програма 2016-2020 ќе ја дефинира со оперативен план за работа во кој ќе се утврдат фазите, опфатот и насоките за развивање на новата Државна програма како и методологија за изготвување на стратегијата и акциониот план.

#### **4. Постапување по пријави со наводи за сомневања за корупција**

Согласно со надлежностите од Законот за спречување на корупцијата во делот на Спречувањето на корупцијата во политиката, во вршењето на јавните овластувања и во вршењето на работите од јавен интерес, Државната комисија за спречување на корупцијата постапува по конкретни случаи за кои постои сомневање за корупција иницирани преку пријави од граѓани или институции, по сопствено наоѓање, извештаи од релевантни надлежни институции и информации во медиумите. Тоа овозможува најширок можен круг на согледувања на девијантни однесувања во општеството и иницирање на надлежно постапување на Државната комисија, која по оформените предмети работи без исклучок и отстапки, а подносителите на пријавите ги известува за исходот од своето постапување.

Во случаи на утврдени основи на сомневања, Државната комисија за спречување на корупцијата покренува иницијативи за поведување постапки пред надлежни државни органи за утврдување кривична, прекршочна, дисциплинска и друг вид одговорност.

До Јавниот обвинител на Република Македонија и Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, Државната комисија за спречување на корупцијата покренува иницијатива за поведување постапка за кривично гонење, врз основа на сознанијата за исполнети основи на сомневање за сторено дело на корупција. При тоа, Државната комисија прибира потребни информации и документи од сите релевантни институции кои се обврзани бараните информации и писмено да и ги достават во куси рокови.

Согласно со надлежностите од членот 49 став 1 алинеја 5 од Законот за спречување на корупцијата, Државната комисија за спречување на корупцијата покренува иницијатива за поведување постапка пред надлежните органи за разрешување, распоредување, сменување или примена на други мерки на одговорност на избрани или именувани функционери, службени или одговорни лица во јавни претпријатија и други правни лица што располагаат со државен капитал.

#### **5. Следење на имотната состојба на службените лица**

Државната комисија за спречување на корупцијата има надлежност да ја евидентира и следи имотната состојба и промените на имотната состојба на избраните и именуваните лица.

Сите примени анкетни листови од избрани и именувани лица, поднесени по избор на функција, по престанок на функција, за престанок на функција и повторен избор и за промена на функција, како и известувањата за промена на имотната состојба се внесуваат во базата на податоци и се објавуваат на ВЕБ страницата на Државната комисија.

Државната комисија за спречување на корупцијата до Управата за јавни приходи поднесува барања за поведување постапка за испитување на имот и имотна состојба, а до надлежниот суд поднесува барања за поведување прекршочна постапка против избрани и именувани функционери поради недоставување анкетен лист и непријавување промена на имотната состојба согласно законот.

Проверката на анкетните листови е особено значајна задача на Државната комисија заради утврдување на точноста на податоците дадени во анкетните листови, што е законска основа Државната комисија да иницира прекршочна постапка и постапка за испитување на имотот и имотната состојба која се води од страна на Управата за јавни приходи.

За таа цел во текот на 2015 година Државната комисија за спречување на корупцијата, согласно со пропишаните “Критериуми за начинот на определување на анкетни листови кои ќе бидат предмет на проверка”, ќе ја продолжи постапката за системска проверка на анкетните листови по определен конкретен ИД број од базата на податоци, а исто така ќе ја спроведува и редовната проверка.

Државната комисија континуирано соочувајќи се со проблемот на обезбедување податоци за лицата кои се избираат или именуваат, во текот на 2015 година ќе се посвети на надминување на овој проблем преку донесување на предвидените законски измени или преку други програмски решенија, кои ќе бидат во насока на допрецизирање на лицата кои имаат обврска да поднесат анкетен лист и со воведување обврска институциите по изборот или именувањето да доставуваат податоци до Државната комисија.

Во таа насока е и иницирање на постапка за законски измени со цел да се создаде регистар на избрани и именувани лица, со што значително би се помогнало во постапувањето на Државната комисија и на другите органи надлежни за спроведување на законот.

Во рамките на ИПА 2010 Твининг проектот “Поддршка за ефикасна превенција и борба против корупцијата” предвидена е анализа за подобрување на имплементацијата на антикорупциската правна и институционална рамка, со препораки за создавање на нормативни услови за проверка на имотната состојба на службените лица кои што анкетните листови ги доставуваат во институциите каде што се вработени.

## **6. Постапување по предмети за можен судир на интереси и по изјавите за судир на интереси**

Државната комисија за спречување на корупцијата како единствена надлежна институција за спроведување на Законот за спречување судир на интереси, во 2015 година ќе продолжи да постапува по предмети од областа на судир на интереси. Постапката за утврдување судир на интереси како и претходно ќе се спроведува по службена должност, по барање на службеното лице, врз основа на пријава на друго лице, по барање на функционерот кој раководи со органот каде што е вработено службеното лице и врз основа на анонимна пријава.

Целта на оваа постапка за спроведување на Законот за спречување судир на интереси е да се обезбеди спречување на злоупотребата на јавните овластувања и должности на службеното лице за остварување на користољубиви цели за себе или блиски лица и да се обезбеди спречување на можноста приватниот интерес на службеното лице да го загрози јавниот интерес.

Државната комисија за спречување на корупцијата ќе продолжи да ги прибира изјавите за интереси од законските обврзници, да постапува по предметите во врска со изјавите за интереси и по предметите што се однесуваат на фактички и можен судир на интереси кај службените лица. Со дополнувањето на Законот за спречување судир на интереси од 2012 година, изјавите за интереси и податоците наведени во истите станаа предмет на проверка. Спред тоа, Државната комисија за спречување на корупцијата и во текот на 2015 година ќе врши системска и редовна проверка на изјавите за интереси согласно со Уредбата за начинот на проверка на содржината на изјавите за интереси и Планот и динамиката за проверка.

## **7. Твининг проект „Поддршка за ефикасна превенција и борба против корупцијата“ – во рамки на Инструментот за претпристапна помош (ИПА) финансиран од програмата на Европската Унија 2010.**

Проектот го спроведува Државната комисија за спречување корупција (ДКСК) во соработка со Сојузната служба за администрација на Германија. Во проектот покрај германски, вклучени се и експерти од Полска. Времетраењето на проектот е 24 месеци, од јули 2014 до јуни 2016, со вкупен буџет од 1.420.000 евра, од кој ИПА средства се во висина од 1.349.000 евра, а националниот придонес е во висина од 71.000 евра

Проектот се состои од осум компоненти (задолжителни цели) за чие остварување ќе треба да бидат реализирани повеќе од **40** различни активности со над **200** експертски мисии.

### **Компонента 1: Унапредување на антикорупциската правна и институционална рамка**

Во рамките на оваа компонента твининг тимот ќе направи анализа на антикорупциската правна и институционална рамка, ќе изготви препораки за нивното унапредување, ќе придонесе во унапредувањето на размената на информации и соработката меѓу превентивните тела и органите за спроведување на законот. Компонентата исто така има цел да го развие системот за заштита на укажувачите на корупција и други незаконски и недозволиви дела, развивање на усогласен систем (compliance system) на управување за компаниите, како и подготовка на правилник / водич за неунифицираната судска постапка. Реализацијата на оваа компонента е започната во 2014 година.

### **Компонента 2: Унапредување на системот за управување со судирот на интереси**

Твининг тимот ќе изврши анализа на актуелниот систем на постапување со судирот на интереси, ќе изготви препораки за неговото унапредување и ќе ги поддржи надлежните институции во имплементацијата на препораките. Реализацијата на оваа компонента е започната во 2014 година.

### **Компонента 3: Градење на институционалните капацитети за спречување и борба против корупцијата, за финансирањето на политичките партии и изборните кампањи, спроведувањето обвинителни истраги и судење на случаи на корупција и за управувањето со одземен имот**

Во рамките на ова компонента ќе се реализираат обуки за институциите што се вклучени во превенцијата и борбата против корупцијата. Програмата за обуки се фокусира, меѓу останатото, и на финансирањето на политичките партии и изборните кампањи, спроведувањето обвинителни истраги и судењето во случаи на корупција. Ќе се спроведат и други обуки, согласно со потребите на националните институции, вклучувајќи и тренинзи на тренери, обуки на работно место и др. Оваа компонента ќе започне да се реализира во текот на 2015 година.

### **Компонента 4: Развој на правна и институционална рамка и ИТ систем за прибирање и обработка на статистики за превенција и репресија на корупцијата**

Оваа компонента ја има целта да се развие систем за прибирање и обработка на податоци и статистики за корупцијата со цел нивно полесно следење и анализирање. Првиот чекор е развојот и усогласувањето на нормативната рамка со што ќе се овозможи прибирање и задолжително доставување на потребните статистички податоци, што се веќе дефинирани во Методологијата за следење на антикорупциските политики од страна на надлежните институции усвоена од Владата

на Република Македонија. Вториот чекор е развојот на ИТ решение за прибирање и обработка на податоците. Реализацијата на оваа компонента е започната во 2014 година.

#### **Компонента 5: Подигнување на свеста за борба против корупцијата**

Оваа компонента се развива и ќе се спроведе од страна на експертска работна група од партнерите во проектот, со цел да се креира национална кампања за подигнување на свеста, којашто ќе се фокусира на повеќе аспекти од превенцијата и борбата против корупцијата, како и за видливоста и перцепцијата на антикорупциските политики и надлежни институции. Кампањата ќе ги земе во вид резултатите од веќе спроведените анализи и истражувања за корупцијата. Подотвителните активности за реализација на оваа компонента се започнати во 2014 година.

#### **Компонента 6: Воспоставување на конзистентно следење на анкетните листови и изјавите за интереси**

Компонентата ќе ги зголеми капацитетите на ДКСК за проверка на анкетните листови и на изјавите за интереси на службените лица. Активноста ќе започне преку развивање на електронски/веб-базиран регистар на избрани и именувани службени лица, со што ќе се создаде и основа за електронско поднесување на анкетните листови и изјавите за интереси. Исто така ќе се развие ИТ систем за автоматизираната размена и обработка на податоци од страна на ДКСК со другите надлежни институции. Реализацијата на оваа компонента е започната во 2014 година.

#### **Компонента 7: Подобрување на следењето и ревизијата на финансирањето политички партии и изборни кампањи**

Врз основа на наодите од анализата на правната и институционалната рамка, ќе бидат изготвени препораки што ќе го доближат постојниот систем кон меѓународните стандарди. Ќе се развие алатка за следење како и прирачник за независна ревизија на политичките партии и изборните кампањи за институциите што вршат надзор. Исто така ќе биде изготвено и Упатство за организаторите на изборните кампањи во согласност со соодветната регулатива. Реализацијата на оваа компонента е започната во 2014 година.

#### **Компонента 8: Воспоставување на ефективно управување со одземен имот**

Проектот ќе го анализира системот на управување со одземен имот и капацитетите на Агенцијата за управување со одземен имот (АУОИ) и ќе изготви препораки во врска со работните процеси, ќе развие упатства и прирачници за поефикасно управување со одземениот имот, како и поддршка во спроведувањето на предложениот начин на работа. Ќе бидат спроведени и соодветни обуки за вработените во АУОИ. Реализацијата на оваа компонента е започната во 2014 година.

Активностите и експертските мисии за реализација на компонентите согласно процедурите што важат за твининг проекти, се договараат и усогласуваат меѓу ДКСК како главен корисник и канцеларијата на Постојаниот твининг советник.

Со оглед на комплексноста на проектот и големиот број на активности што ќе треба да бидат реализирани во текот на 2015 година, при што ДКСК покрај тоа што е корисник истовремено е и координатор на целиот проект и на институциите што се вклучени во него, неопходно е да се обезбедат соодветни човечки и материјални ресурси како поддршка за навремено и успешно реализирање на активностите.

### **8. Измена на антикорупциското законодавство**

Започнатата постапка за измена и дополнување на Законот за спречување на корупцијата, за Државната комисија за спречување на корупцијата, во 2015 година ќе претставува засилен

ангажман во однос на спроведувањето на истите. Со сигурност може да се очекува измената на законот која ќе го нормира инструментот со кој прецизно ќе се дефинира опфатот на лицата кои имаат законска обврска да достават анкетен лист и изјава за интереси. Едновремено со оваа измена прецизно ќе го уреди постапката за јавното објавување на анкетниот лист на членовите на Државната комисија за спречување на корупцијата.

Оттаму, Државната комисија особено ќе се фокусира на создавањето на условите за исполнување на новата надлежност, а тоа е водење на регистарот на избраните и именувани лица.

Со овие измени и дополнувања на законот, и особено со востановувањето на регистарот, се очекува да се надмине проблемот, со непрецизно дефинираниот опфат на лица кои имаат обврска да достават анкетен лист и изјава за интереси, што го ограничуваше механизмот на проверка на почитувањето на законската обврска за доставување на анкетен лист и изјава за интереси.

Значителен придонес во реализација на овие обврски се очекува и од спроведувањето на Компонентата 6 – Воспоставување на конзистентно следење на анкетните листови и изјавите за интереси од ИПА Твининг Проектот “ ПДДршка за ефикасна превенција и борба против корупцијата”.

Во текот на 2015 година Државната комисија со еднаково темпо ќе продолжи да партиципира во работната група на Министерството за правда што ќе работи на измените и дополнувањата на Законот за спречување на корупцијата во делот на воведување на системот на интегритет во јавниот и приватниот сектор како и воведувањето на системската заштита на лицата кои пријавуваат сомневање или сознание за корупција или друго незаконито и недозволиво постапување (whistleblowers).

## **9. Постапување на ДКСК во исполнување на препораките на ГРЕКО на Советот на Европа – четврт круг на евалуација на тема: “Превенција на корупцијата кај членовите на парламентот, судиите и обвинителите”**

Усвоената Информација за извештајот за евалуација на Република Македонија ГРЕКО – група на држави против корупцијата на Советот на Европа – четврт круг на евалуација на тема: “Превенција на корупцијата кај членовите на парламентот, судиите и обвинителите”, за Државната комисија донесе повеќе обврски во вид на препораки што во текот на 2015 година ќе треба да се исполнат.

Повеќето од препораките бараат непосредно партиципирање во обврските што се однесуваат на Министерството за правда, Судскиот совет на Република Македонија, Советот на јавни обвинители и Академијата за судии и јавни обвинители, при што Државната комисија треба да даде активен придонес при востановувањето на кодексите/стандардите за професионално однесување на судиите и јавните обвинители; допрецизирање на одредени термини од Законот за спречување на корупцијата во контекст на анкетните листови, како и во постапката за испитување на имотната состојба на овие категории функционери. Оттаму, Државната комисија за спречување на корупцијата, во очекување на проактивниот однос на наведените органи и институции, тековно ќе презема активности во оваа насока.

## **10. Зајакнување на капацитетите на ДКСК**

Во однос на препораката – “да се зголемат финасиските и кадровските ресурси на Државната комисија за спречување на корупцијата во областа на судирот на интереси, лобирањето и анкетните листови, како приоритетно прашање” што директно се однесува на Државната комисија, обезбедени се финансиски средства со Буџетот на Државната комисија за 2015 година во рамките планираните десет нови вработувања, односно унапредувања на вработените во Секретаријатот.

Ќе се реализира и усогласувањето на актите за организација и систематизација на Секретаријатот на Државната комисија со новиот Закон за администрација, со што во целост ќе се исполнат обврските од наведениот закон.

Имајќи предвид дека со Буџетот за 2015 се обезбедени доволно финансиски средства, Државната комисија за спречување на корупцијата ќе работи на обезбедување на информатичка опрема со што би се создале предуслови за приклучување кон интероперабилноста.

**11. Развивање и унапредување на соработката меѓу потписниците на трите документи: Протоколот за соработка за превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси, Меморандумот за соработка за взаемна поддршка за спречување на корупцијата и судирот на интереси потпишан со граѓанските организации и Меморандумот за соработка за взаемна поддршка за спречување на корупцијата и судирот на интереси потпишан со приватниот сектор**

Меѓу институционалната соработка е еден од предусловите за водење ефикасна и долгорочна борба против корупцијата, а токму постигнувањето практични резултати на планот на ефикасноста е стратешка цел кон која ќе се стреми Државната комисија за спречување на корупцијата во текот на 2015 година.

Потпишувањето на Протоколот и двата Меморандуми за соработка во борбата против корупцијата и судирот на интереси, претставува израз на заедничките заложби и волја за подигнување на соработката меѓу ДКСК и државните органи и институции, невладиниот и приватниот сектор и медиумите на потребното ниво.

Согласно со потпишаните документи за унапредување на соработката, координацијата и заедничкото дејствување на полето на превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси, Државната комисија во текот на 2015 година ќе ги интензивира контактите и средбите со потписниците на овие документи со цел поефикасна превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси во Република Македонија.

Целта е да се постигне непосредна речиси дневна комуникација меѓу институциите за брза размена на бараните информации, скратување на роковите и зголемување на оперативната ефикасност. Истовремено тоа ќе значи поттик и поголема подготвеност на сите институции да ја зголемат ефикасноста во борбата против корупцијата врз меѓусебно стриктно почитување на надлежностите и преземање на дејствијата во континуитет со цел намалување на непотребните формалности и одбегнување на паралелното изолирано работење.

Државната комисија за спречување на корупцијата ќе продолжи да ја остварува соработката и преку размена на достапни информации и иницијативи од областа на корупцијата и судирот на интереси, реализација на работилници, јавни дебати, конференции и кампањи за подигање на јавната свест, стручна соработка во процесот на едукација и обука, подготовка на законската

регулатива која третира материја од областа на корупцијата и судирот на интереси, спроведување истражувања и анализи на корупцијата и судирот на интереси како и соработка во реализацијата на проекти од заеднички интерес.

## **12. Јакнење на меѓународната соработка на мултилатерална и билатерална основа, развивање и имплементирање на проекти**

Имајќи ги предвид законските надлежности, Државната комисија за спречување на корупцијата и во текот на 2015 година ќе ја продолжи веќе воспоставената практика на соработка со меѓународните организации и со антикорупциските тела на други држави, но и нејзино натамошно зајакнување и развивање. Ова во одредена мерка ќе овозможи поддршка за успешна реализација на низа проектни активности на Државната комисија во овој период, но и поддршка на работата на меѓународните организации со кои ДКСК соработува.

Во насока на јакнење на меѓународната соработка со антикорупциски органи и тела на други држави, меѓународни институции и организации, Државната комисија и во текот на 2015 година ќе учествува на меѓународни и регионални конференции на теми посветени на борба против корупцијата и судирот на интереси, ќе реализира работни средби со претставници на антикорупциски институции од други земји, ќе ја продлабочи и унапреди веќе воспоставената соработка преку интензивирање на состаноци и размена на податоци, ќе потпишува документи за подобрување на меѓународната соработка за превенција на корупцијата и судирот на интереси, ќе учествува во реализација на проекти за борба против корупцијата и судирот на интереси.

Во делот на взаемната соработка со меѓународните организации и тела, ДКСК активно ќе учествува во исполнувањето на програмските цели на Антикорупциската мрежа на ОЕЦД, УНДП, УНОДЦ, ОБСЕ, Европската унија, Советот на Европа, ГРЕКО, РАИ, РЕСПА и др.

### **➤ Проект за развивање на концептот на интегритет**

Државната комисија за спречување на корупцијата, со поддршка на УНДП во рамките на проектот „Поддршка за зајакнување на системот на интегритет на локално и централно ниво“, во текот на 2012 година започна со развивање на концептот на интегритет во институциите на локално и централно ниво.

Основа за пристапување кон дефинирање на концептот на интегритет во Република Македонија е Стратегија за реформа на јавната администрација (СРЈА) од 2011 година со Акционен план 2011-2015 и Државната програма за спречување на корупцијата и на судирот на интереси 2011-2015.

Во Акциониот план на СРЈА, во делот на антикорупциски мерки, предвидено е воведување на планови на интегритет (концепт на интегритет во јавниот сектор) и заштита на укажувачите.

Исто така, Државната програма во секторот Јавна администрација утврдува активности за систематски мерки за спречување на корупцијата.

Во оваа смисла, при креирањето на концептот во предвид беа земени Законот за јавна внатрешна финансиска контрола, Прирачникот за финансиско управување и контрола изготвен од Секторот за ЈВФК во Министерството за финансии, UK Bribery Act 2010 Guidance (Водич за Законот за поткуп на Обединетото Кралство), Законот за воведување на систем за управување со квалитетот и заедничка рамка за проценка на работењето и давањето на услуги во државната служба, други

релевантни истражувања, како и компаративни искуства за системот на интегритет од други држави.

Со цел дефинирање на конечниот концепт на интегритет потребно е да се формира т.н. работна група за интегритет во која ќе бидат вклучени ДКСК, МФ, МИОА, МП, ЗЕЛС, УНДП. Реализацијата на спроведување на проектот за концептот на интегритет неминовно бара спроведување обуки во општините. Исто така изготвените прашалници за Индекс на Интегритет на ЕЛС и за одговорност транспарентност и отчетност (ОТО) континуирано да се доставуваат до општините.

### 13. **Транспарентност во работењето на Државната комисија за спречување на корупцијата**

Транспарентност, отвореност и соработка со јавноста се три клучни принципи за работењето на Државната комисија за спречување на корупцијата. Вклучувањето на граѓаните може да се постигне со подигање на јавната свест за улогата на Државната комисија, нејзините активности и постапки за справување со случаи на корупција, како и за нивните права и должности како граѓани.

Преку различни форми на односи со јавноста ДКСК настојува континуирано да нуди информации за своето постапување и за прашања што се наметнуваат како актуелни од аспект на препознавање и спречување на корупцијата и судирот на интереси. Сите позначајни пишани документи ДКСК ги објавува на својата веб-страница, а некои посебно ги проследува до одделни корисници на информации од областите на нејзиното дејствување.

Во текот на 2015 година Државната комисија ќе продолжи со реализирање на активностите во сферата на превенцијата на корупцијата преку обуки од областа на корупцијата и судирот на интереси, во кои Државната комисија за спречување на корупцијата се јавува во улога на организатор и предавач.

Државната комисија ќе продолжи со активностите за подигање на јавната свест за превенција на корупцијата и судирот на интереси како и улогата на Државната комисија во нивна превенција и репресија. На тој начин Државната комисија ќе ја афирмира својата веќе воспоставена позиција на предводник, координатор, поттикнувач и спроведувач на севкупните активности за спречување на корупцијата и судирот на интереси што треба да влијае врз јакнење на отпорноста на субјектите во општеството кон корупција и судир на интереси.

Бр. 10-94/1  
од 13.01. 2014 година



**Цел 1:** Следење и оценка на остварувањето на активностите утврдени со Државните програми за превенција и репресија на корупцијата и превенција и намалување на појавата на судир на интереси 2011-2015 за 2013 година

Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Индикатор на активност	Обезбедени средства
1.	Изготвување и усвојување на Годишен извештај за остварувањето на Државната програма со Акционен план 2011-2015 за период декември 2011-ноември 2014 година	втора половина на февруари 2015 година	Изготвен извештај	ДКСК
2.	Реализирање на Конференција за презентирање на резултатите од имплементација на ДП 2011-2015, со заклучоци и препораки за идно постапување	Прв квартал од 2015	Реализирана конференција	УНДП
3.	Следење на остварувањето на активностите од Државните програми планирани за 2015 преку електронско прибирање и обработка на податоците за статусот на реализација на активностите добиени од надлежните институции и изготвување.	јуни и декември 2015 година	Добиени податоци од сите надлежни институции	ДКСК

**Цел 2:** Реализација на активностите планирани со Државната програма за превенција и репресија на корупцијата и Државната програма за превенција и намалување на појавата на судир на интереси со Акциониот план за 2013, во кои Државната комисија за спречување на корупцијата се јавува како надлежна институција

Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Индикатор на активност	Обезбедени средства
1.	Реализација на активностите предвидени со ДП, а се во надлежност на Државната комисија за спречување на корупцијата	Континуирано 2015	Број на предвидени активности/ Број на реализирани активности	ДКСК Донатори
2.	Преглед на нереализирани активности и активности кои се во тек на реализација кој ќе послужи при креирањето на новата Државна	Прв квартал на 2015 година	Изготвен преглед (врз основа на годишниот извештај за остварувањето на ДП	ДКСК

	програма 2016-2019		2011-2014)	
<b>Цел 3:</b> Отпочнување со активности за изготвување на нова Државната програма за превенција и репресија на корупцијата и Државната програма за превенција и намалување на појавата на судир на интереси со Акционен план 2016 – 2020				
Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Индикатор на активност	Обезбедени средства
1.	Утврдување методологија за изготвување на стратегијата и акциониот план на ДП 2016-2019	април –мај 2015 година	Утврдена методологија	УНДП ДКСК
2.	Изготвување и усвојување на Оперативен план за работа во кој ќе се утврдат фазите,опфатот и насоките за развивањенановата Државна програма	април –мај 2015 година	Изготвен оперативен план	УНДП ДКСК
3.	Постапување согласно изготвените Методологија и Оперативен план	Септември – Декември 2015		УНДП ДКСК
<b>Цел 4:</b> Постапување по пријави со наводи за сомневања за корупција				
Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Индикатор на активност	Обезбедени средства
1.	Постапување по пријави за постоење сомнеж за корупција (поднесени од граѓани, правни лица, наоди од медиуми, наоди од надлежни државни органи, по сопствена	Континуирано 2013	Број на оформени предмети/број на покренати иницијативи за кривично гонење	Буџет на ДКСК

**Цел 5: Следење на имотната состојба на службените лица**

Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Индикатор на активност	Обезбедени средства
1.	Редовна проверка на податоците од анкетните листови ( по сопствена иницијатива, по пријава, наводи во медиуми)	континуирано	1.Број на проверени анкетни листови / број на поднесени барања за испитување на имот и имотна состојба  2.Број на проверени анкетни листови / број на поднесени барања за поведување прекршочна постапка	ДКСК
2.	Системска проверка на анкетните листови согласно со „Критериумите за начинот на определување на анкетни листови кои ќе бидат предмет на проверка“	континуирано	1.Број на проверени анкетни листови / број на поднесени барања за испитување на имот и имотна состојба  2.Број на проверени анкетни листови / број на поднесени барања за поведување прекршочна постапка ња	ДКСК
3.	Ажурирање на базата за анкетни листови со податоци од новопримени анкетни листови и податоци за промени во имотната состојба	континуирано	1.Број на доставени анкетни листови од избрани и именувани лица/ број на доставени промени во имотна состојба  2 Број на објавени анкетни листови	ДКСК

<b>ЦЕЛ 6: Постапување по предмети за можен судир на интереси и постапување по изјавите за судир на интереси</b>				
<b>Ред. бр.</b>	<b>Активност</b>	<b>Рок на реализација</b>	<b>Индикатор на активност</b>	<b>Обезбедени средства</b>
1.	Постапување по предмети од областа на судирот на интереси (по службена должност, по барање на функционерот кој раководи со органот, по барање на службено лице, врз основа на пријава)	континуирано	1. Број на оформени предмети/број на завршени предмети 2. Број на предмети во кои е утврден судир на интереси/ број на предмети во кои е постапено по укажување од ДКСК 3. Број на изречени јавни опомени и иницијативи (за разрешување, поведување на постапка за кривично гонење)	ДКСК
2.	Ажурирање на базата со податоци од новопримени изјави за интереси	континуирано	Број на доставени интереси /број на изјави за интереси	ДКСК
3.	Системска проверка на изјавите за интереси согласно со Планот и динамиката за проверка на изјавите за интереси за 2014 година	континуирано	1. Број на проверени изјави за интереси / број на поднесени барања за поведување прекршочна постапка 2. Број на проверени изјави за интереси / број на оформени предмети за можен судир на интереси 3. Број на предмети утврден судир на интереси на предмети во кои е по укажување од ДКСК	ДКСК
4.	Редовна проверка на изјавите за интереси	континуирано	1. Број на проверени изјави за интереси / број на поднесени	ДКСК

			<p>барања за поведување прекршочна постапка</p> <p>2. Број на проверени изјави за интереси / број на оформени предмети за можен судир на интереси</p> <p>3. Број на предмети во кои е утврден судир на интереси / број на предмети во кои е постапено по укажување од ДКСК</p>	
--	--	--	--	--

**Цел 8:** Измена на антикорупциската легислатива која покрај останатото ќе содржи и одредби кои го дефинираат и нормираат концептот на заштитата на укажувачите

Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Индикатор на активност	Обезбедени средства
1.	Учество на Државната комисија во работата на работните групи за изготвување на измени и дополнување на законот за спречување на корупцијата и во други антикорупциски закони, особено во делот на заштита на укажувачите	континуирано		Буџет на РМ

**Цел 9:** Постапување на ДКСК во исполнување на препораките на ГРЕКО на Советот на Европа – четврт круг на евалуација на тема “Превенција на корупцијата кај членовите на парламентот, судиите и обвинителите”

Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Индикатор на активност	Обезбедени средства
1.	Учество на Државната комисија во работата на работните групи за изготвување на стандарди/ кодекси на професионално однесување на пратениците, судиите и јавните обвинители	2015		

**Цел 10:** Зајакнување на капацитетите на ДКСК

1.	Измена на актите за организација и систематизација на работните места на Секретаријатот во ДКСК, заради усогласување со Законот за администрација	Јануари - јуни 2015	Изменети акти	ДКСК
2.	Поведување на постапки за вработување/унапредување на вработените во Секретаријатот на ДКСК	Јануари - јуни 2015	Број на ново вработени Број на унапредени	ДКСК
2.	Спроведување на обуки на членовите и вработените во ДКСК согласно листата на ТАИЕКС проекти, календарот на МИОА за обука на државни службеници, поддршка од странски донатори	Континуирано во тек на цела 2015	Број на спроведени обуки	ТАИЕХ, МИОА, ИПА ТВИНИНГ 2010 УНДП/Амбасада на Кралство Норвешка ОБСЕ, др.донатори
3.	ИСО сертификација на работењето на ДКСК	Втора половина од 2015	Работење на ДКСК согласно ИСО	ДКСК

			стандардот	
4.	Обезбедување на информатичка опрема заради создавање предуслови за вклучување на ДКСК кон системот на интероперабилност	Втора половина на 2015	Усогласен систем на Електронска размена што доведува до унапредување на работењето на ДКСК	ДКСК

**Цел 11:** Развивање и унапредување на соработката меѓу потписниците на трите документи: Протоколот за соработка за превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси и Меморандумот за соработка за взаемна поддршка за спречување на корупцијата и судирот на интереси потпишан со граѓанските организации и Меморандумот за соработка за взаемна поддршка за спречување на корупцијата и судирот на интереси потпишан со приватниот сектор

Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Индикатор на активност	Обезбедени средства
1.	Одржување на редовни периодични средби со потписниците на Протоколот за превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси	Квартално во текот на цела 2015	Реализирани состаноци и заклучоци и препораки за следно постапување	ДКСК
2.	Одржување на редовни периодични средби со потписниците на Меморандумот за превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси во невла диниот сектор	Квартално во текот на цела 2015	Реализирани состаноци и заклучоци и препораки за следно постапување	ДКСК
3.	Одржување на редовни периодични средби со потписниците на Меморандумот за превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси во приватниот сектор	Квартално во текот на цела 2015	Реализирани состаноци и заклучоци и препораки за следно постапување	ДКСК

**Цел 12:** Јакнење на меѓународната соработка на Државната комисија за спречување на корупцијата на мултилатерална и билатерална основа и развивање на проекти

Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Индикатор на активност	Обезбедени средства
1.	Учество на редовни состаноци на Мрежата за интегритет и етика на антикорупциските тела од земјите на Западен Балкан (РЕСПА)	2015	Реализирани состаноци	Средства обезбедени од РЕСПА
2.	Реализација на ИПА ТВИНИНГ	2015	Реализирани активности	Средства

	2010 "Поддршка за ефикасна превенција и борба против корупцијата" (Цел 7)		утврдени со проектот	обезбедени од ЕУ
3.	Воспоставување на соработка за размена на искуства и реализирање на периодични средби меѓу антикорупциските тела од регионот (Македонија, Црна Гора, Србија, Хрватска и Босна и Херцеговина)	2013	Број на реализирани средби	ДКСК 2015
4.	Продолжување на воспоставената соработка со Комисијата за судир на интереси од Р.Црна Гора, во насока на учество на ДКСК во улога на предавач на обуките организирани од Комисијата	Континуирано 2015	Број на реализирани обуки	Средства обезбедени од Комисијата за судир на интереси од Р.Црна Гора
5.	Учество на меѓународни конференции, работилници и евалуации	Континуирано 2015	Број на добиени покани/ Број на учество	Средства обезбедени од организаторот
6.	Заокружување на активностите утврдени со проектот Антикорупциска едукација на учениците од ОУ	Јуни 2015	Имплементирани активности од проектот	Кралство на Норвешка

**Цел 11:** Транспарентност во работењето на Државната комисија за спречување на корупцијата

Ред. Бр.	Активност	Рок на реализација	Индикатор на активност	Обезбедени средства
1.	Одговор на барања од медиумите преку давање коментари или стручни мислења со цел помагање во квалитетното информирање на јавноста за актуелни прашања од областа на корупцијата и судирот на интереси.	Континуирано		ДКСК
2.	Организирање јавни дабати по прашања од заеднички интерес на Државната комисија и останатите институции вклучени во системот на превенција на корупцијата и судирот на интереси	Континуирано	Органиzirани јавни дабати	ДКСК

3.	<p>Организирање работилници од областа на ризиците за интегритетот, за заштита на лицата кои пријавуваат случаи на корупција и други казниви и недозволени дела, корупцијата во приватниот сектор, за начинот на проверка на имотната состојба на функционерите, за санкционирање за непријавен имот и за пренесување на искуството за појавите на судир на интереси и кумулација на функции, промовирање на соработката со институциите во државата и на поширок меѓународен план.</p>	Континуирано	Организираны работилници	ДКСК
4.	<p>Интервјуа по електронските и пишаните медиуми, учествува во телевизиски и радиоемисии за актуелни прашања од делот на корупција, судир на интереси</p>	Континуирано		ДКСК